

Lp.	PYTANIE	ODPOWIEDŹ
1	Czy rolnicy, którzy korzystali z Restrukturyzacji małych gospodarstw w PROW 2014-2020 będą mogli skorzystać z dofinansowania w ramach Rozwoju małych gospodarstw w PS WPR?	TAK, jeśli będą spełnione warunki przyznawania pomocy określone dla interwencji Rozwój małych gospodarstw PS WPR.
2	Na podstawie jakich dokumentów rolnik będzie wykazywał przychody w okresie docelowym?	Drugą ratę pomocy wypłaca się, jeżeli beneficjent w wyniku realizacji operacji osiągnął w roku docelowym i udokumentował wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie co najmniej o 30% w stosunku do ustalonego dla gospodarstwa przychodu bazowego i nie mniej niż na poziomie odpowiadającym równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP. W przypadku operacji realizowanej w obszarze dotyczącym produkcji ekologicznej wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie powinien być udokumentowany przychodami ze sprzedaży produktów ekologicznych. Dokumentami potwierdzającymi sprzedaż mogą być: faktura VAT lub faktura VAT RR, wydruk paragonu fiskalnego, umowa kupna-sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu.
3	Czy można skorzystać z Rozwoju małych gospodarstw PS WPR, gdy skorzystało się już z Modernizacji gospodarstw rolnych w ramach PROW 2014-2020?	TAK, jeśli będą spełnione warunki przyznawania pomocy określone dla interwencji Rozwój małych gospodarstw PS WPR. Skorzystanie z Modernizacji gospodarstw rolnych PROW 2014-2020 nie wyklucza z możliwości ubiegania się o pomocy w ramach I. 10.5 PS WPR.
4	Czy w ramach interwencji Rozwój małych gospodarstw PS WPR przy wyliczaniu wielkości ekonomicznej (SO) ma znaczenie forma posiadania gruntu - własność, umowa dzierżawy krótko i długoterminowa?	Ustalając powierzchnię UR oraz wielkość ekonomiczną gospodarstwa będącego w posiadaniu rolnika, uwzględnia się UR wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia WOPP. Uwzględnia się w szczególności grunty będące przedmiotem: 1) własności; 2) użytkowania wieczystego; 3) dzierżawy z ZWRSP lub od JST; 4) dzierżawy długoterminowej – dotyczy działek dzierżawionych od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz na okres co najmniej 8 lat od dnia złożenia WOPP; 5) dzierżawy krótkoterminowej – dotyczy dzierżawy działek od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, niespełniającej warunków określonych dla dzierżawy długoterminowej, o ile do tych gruntów wnioskodawcy przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowe wsparcie dochodów w ramach PS WPR co najmniej w roku, w którym złożono WOPP lub w roku poprzednim (np. działek użytkowanych na podstawie umowy ustnej, o ile wnioskodawca pobiera na te działki jednolitą płatność obszarową); 6) wspólnot gruntowych – dotyczy gruntów, o których mowa w ustawie o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, w części faktycznie użytkowanej przez wnioskodawcę.
5	Czy pszczelarz, który ma faktury VAT RR na sprzedaż miodu będzie mógł się ubiegać o środki na zakup sprzętu niezwiązanego z produkcją pszczelarską np. agregat uprawowo - siewny w ramach Rozwoju małych gospodarstw PS WPR?	Pomoc przyznaje się na operację zapewniającą zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze: 1) produkcji rolnej lub produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami innymi niż ekologiczne lub 2) produkcji ekologicznej lub produkcji ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi, lub 3) rozpoczęcia działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KtD (RHD, sprzedaży bezpośredniej lub dostaw bezpośrednich). Pomoc przyznaje się na operację obejmującą wyłącznie inwestycje związane bezpośrednio z obszarami wsparcia, których dotyczy operacja - a zatem wpisujące się w wyżej wymienione obszary. Warunkiem przyznania pomocy jest to, żeby rolnik prowadził działalność rolniczą, z której uzyskuje przychód (przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie w wysokości co najmniej 5 tys. zł). Wysokość tego przychodu określa się uwzględniając przychody ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie z nie więcej niż dwunastu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy. W celu ustalenia tego przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie uwzględnia się przychód udokumentowany fakturą VAT lub fakturą VAT RR, wydrukiem paragonu fiskalnego kas rejestrujących, umową kupna-sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu lub informacją z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o której mowa w art. 20 ust. 1e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. A zatem może to być przychód ustalony na podstawie faktur VAT RR dotyczących sprzedaży miodu wyprodukowanego w pasiece rolnika.
6	Czy punkty za kryterium wyboru dot. systemów jakości (np. za produkcję ekologiczną i Integrowaną produkcję) można łączyć? Jaka musi być powierzchnia w ramach danej produkcji?	Tak, punkty w ramach kryterium „uczestnictwo w systemach jakości” sumują się, przy założeniu, że maksymalna liczba punktów jaką można uzyskać w ramach tego kryterium to 5 punktów. W przypadku unijnego systemu jakości rolnictwo ekologiczne można otrzymać 4 punkty, pod warunkiem objęcia tym systemem co najmniej 50 % powierzchni UR gospodarstwa. Za uczestnictwo w pozostałych systemach jakości można otrzymać mniej punktów. Przyznanie punktów za uczestnictwo w innych systemach jakości niż rolnictwo ekologiczne nie jest uzależnione od objęcia systemem określonej powierzchni gospodarstwa. Punkty są przyznawane, jeżeli: 1) zawarta w biznesplanie koncepcja zmian strukturalnych w gospodarstwie przewiduje produkcję objętą systemem jakości, za który mają zostać przyznane punkty; 2) rolnik uczestniczy w systemie jakości lub zobowiąże się do uczestnictwa w systemie jakości przed dniem złożenia WOP I. Uczestnictwo w systemie jakości musi być potwierdzone ważnym certyfikatem lub świadectwem jakości.
7	W jaki sposób będzie ustalany przychód w roku bazowym z powierzchni traw na gruntach ornych i TUZ, jeśli nie jest prowadzona produkcja zwierzęca i nie jest sprzedawane siano z tych gruntów?	Przychód bazowy to potencjalny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie rolnika, który jest obliczany jako iloczyn wskaźnika 80,86% oraz wyrażonej w złotych wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w roku wyjściowym. Do wyliczenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w złotych w roku wyjściowym przyjmuje się stały kurs euro: 1 euro = 4,2722 złotych [na podstawie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/220 z dnia 3 lutego 2015 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej]. Dla roku wyjściowego 2024 i lat kolejnych przychód bazowy będzie korygowany o średnioroczne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Przychód bazowy zostanie oszacowany na podstawie obliczonej wielkości ekonomicznej gospodarstwa. Do obliczenia wielkości ekonomicznej wykorzystywane są współczynniki Standardowej Produkcji, a nie dane ze sprzedaży produktów. Do obliczenia wielkości ekonomicznej z 'traw na gruntach ornych i TUZ' nie jest konieczne prowadzenie produkcji zwierzęcej.
8	Czy będzie obowiązywał ten sam przelicznik SO?	W okresie realizacji PS WPR stosuje się współczynniki Standardowej Produkcji „2017” określone dla działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej występujących w Polsce. Biznesplan posiada wbudowaną funkcjonalność wyliczania wielkości ekonomicznej gospodarstwa. Na stronie internetowej CDR dostępne są narzędzia pomocnicze opracowane na potrzeby szkoleniowe i dotyczące PS WPR - w tym m.in. narzędzie do wyliczenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa. Wynik otrzymany przy pomocy tego narzędzia ma charakter poglądowy.
9	IV.2.5. Inne warunki przedmiotowe Punkt 6 "Nie przewiduje się wsparcia gospodarstw w zakresie:" Podpunkt 4) sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej wspieranych w ramach interwencji w sektorze pszczelarskim, o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115. - Czy każdego rodzaju inwestycja w gospodarstwie pasiecznym będzie podlegała wykluczeniu? W jaki sposób należy ustalać potencjalne rozgraniczenie operacji kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych?	W interwencji "Rozwój małych gospodarstw" nie wspiera się gospodarstw w zakresie sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej wspieranych w ramach interwencji w sektorze pszczelarskim, o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115. W ramach interwencji w sektorze pszczelarskim pomoc przyznaje się na zakup: 1) w I. 6.2: miodarek, odstojników, dekrystalizatorów, stołów do odsklepiania plastrów, suszarek do suszenia obnóży pyłkowych, topiarek do wosku, urządzeń do kremowania miodu, wózków ręcznych do transportu uli, wialni do pyłku, uli lub ich elementów, kraty odgradowe i inne izolatory ramkowe, urządzeń do omiatania pszczół, poławiaczy pyłku, sprzętu do pozyskiwania pierzgi, wag pasiecznych, pakietów ramek ulowych, kamer cyfrowych; 2) w I.6.4: przyczep (ławet) do przewozu uli, urządzeń dźwigowych do załadunku i rozładunku uli, wag pasiecznych, elektryzatorów (pastuchów elektrycznych), lokalizatorów GPS uli, ładowarek, mini ładowarek oraz innych wózków samojezdnych umożliwiających załadunek i rozładunek uli. Tego typu inwestycje nie będą wspierane w ramach "Rozwoju małych gospodarstw".
10	Czy w ramach interwencji możliwa będzie realizacja operacji polegającej na zakupie gruntów rolnych w celu powiększenia gospodarstwa?	Nie. Zakup gruntów nie jest kosztem kwalifikowalnym w tej interwencji.

11	<p>IV.2.3. Wzrost wartości sprzedaży produktów rolnych</p> <p>1. Pomoc przyznaje się na operację, w wyniku realizacji której nastąpi wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, w tym żywności w ramach K&D, co najmniej o 30% w stosunku do ustalonej dla gospodarstwa wartości przychodu bazowego i nie mniej niż do poziomu odpowiadającego równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP.</p> <p>Czy znane są już szczegółowe zasady obliczania poziomu bazowego wartości sprzedaży? Jakie okoliczności będą zwalniały rolnika jako nie dające się przewidzieć z konieczności osiągnięcia i utrzymania wymaganego wzrostu wartości sprzedaży w stosunku do hipotetycznej w okresie bazowym?</p>	<p>Przychód bazowy to potencjalny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie rolnika, który jest obliczany jako iloczyn wskaźnika 80,86% oraz wyrażonej w złotych wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w roku wyjściowym. Do wyliczenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w złotych w roku wyjściowym przyjmuje się stały kurs euro: 1 euro = 4,2722 złotych [na podstawie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/220 z dnia 3 lutego 2015 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej]. Dla roku wyjściowego 2024 i lat kolejnych przychód bazowy będzie korygowany o średnioroczne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.</p> <p>Przychód bazowy zostanie oszacowany na podstawie obliczonej wielkości ekonomicznej gospodarstwa w roku wyjściowym.</p> <p>Pomoc przyznaje się na operację, w wyniku realizacji której nastąpi wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, w tym żywności w ramach K&D, co najmniej o 30% w stosunku do ustalonej dla gospodarstwa wartości przychodu bazowego i nie mniej niż do poziomu odpowiadającego równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP.</p> <p>Minimalne wynagrodzenie w roku, w którym złożono WOPP, ustala się jako iloczyn minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu, w którym rozpoczął się nabór WOPP, przez liczbę 12.</p> <p>Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. (Dz. U. poz. 1952) od dnia 1 lipca 2023 r. ustala się minimalne wynagrodzenie za pracę w wysokości 3600 zł. A zatem w przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy w naborze w II połowie 2023 r. wartość sprzedaży (brutto) w ostatnim roku realizacji biznesplanu będzie musiała wynosić nie mniej niż 43 200 zł.</p> <p>Jeżeli operacja została zrealizowana prawidłowo a warunek wzrostu wartości sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie nie został osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na przychody gospodarstwa rolnik nie miał możliwości złagodzić, pomoc nie będzie podlegała zwrotowi.</p>
12	<p>Jakie są podstawy wdrażania interwencji "Rozwój małych gospodarstw"?</p>	<p>Podstawę systemu realizacji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) stanowią jego postanowienia, przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne instytucji zarządzającej (Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi) oraz regulaminy naborów wniosków o przyznanie pomocy.</p> <p>W przypadku interwencji Rozwój małych gospodarstw zasady przyznania, wypłaty i zwrotu pomocy zostały określone w ustawie o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, ustawie o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023-2027, wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi m.in. wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach PS WPR oraz wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach PS WPR dla interwencji I.10.5.</p> <p>Wytyczne szczegółowe dla tej interwencji obowiązują od 30 czerwca 2023 r. i są dostępne na stronie MRiRW: https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wytyczne-szczegolowe</p> <p>Na podstawie m.in. ww. ustaw i wytycznych został opracowany regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, który określa warunki obowiązujące dla danego naboru.</p> <p>Krajowe akty prawne dot. PS WPR są dostępne tutaj: https://www.gov.pl/web/rolnictwo/legislacja-krajowa4</p>
13	<p>Czy rolnik który w 2013 roku starał się o premie dla młodego rolnika i otrzymał pieniądze będzie mógł w tym naborze starać się o dofinansowanie w ramach Rozwoju Małych Gospodarstw PS WPR?</p>	<p>Tak, jeśli będą spełnione warunki przyznawania pomocy określone dla interwencji Rozwój małych gospodarstw PS WPR. Rolnicy, którzy skorzystali z Premii dla młodych rolników w ramach PROW 2007-2013 nie są wykluczeni ze wsparcia.</p>
14	<p>Czy w ramach kwoty pomocy można zakupić żywe zwierzęta jako stado podstawowe?</p>	<p>Nie. Zakup zwierząt nie jest kosztem kwalifikowalnym w tej interwencji.</p>
15	<p>Czy można zakupić ciągnik w Rozwoju małych gospodarstw PS WPR?</p>	<p>Nie ma określonej, zamkniętej listy inwestycji, które można realizować.</p> <p>Pomoc przyznaje się na operację zapewniającą zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) produkcji rolnej lub produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami innymi niż ekologiczne lub 2) produkcji ekologicznej lub produkcji ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi, lub 3) rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach K&D (RHD, sprzedaży bezpośredniej lub dostaw bezpośrednich). <p>Przez restrukturyzację rozumie się zmiany w gospodarstwie, które prowadzą do zwiększenia orientacji rynkowej gospodarstwa oraz są dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa.</p> <p>Pomoc przyznaje się na operację obejmującą wyłącznie inwestycje związane bezpośrednio z obszarem wsparcia, którego dotyczy operacja.</p> <p>Dla interwencji inwestycyjnych zaprogramowanych zgodnie z art. 73 rozporządzenia (UE) nr 2021/2115 oraz finansowanych w formie dotacji określono wykaz kosztów niekwalifikujących się do wsparcia (w wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach PS WPR oraz uzupełniony w wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach PS WPR dla interwencji I.10.5).</p> <p>Ciągnik rolniczy nie jest wykluczony ze wsparcia.</p>
16	<p>Czy jak ktoś skorzystał z PROW - 2014- 2020 to jest wykluczony z pomocy?</p>	<p>Nie wyklucza się z pomocy beneficjentów pomocy udzielanej w ramach PROW 2014-2020.</p>
17	<p>Czy w tym roku (2023 r.) można będzie wnioskować tylko o 100 tys. zł?</p>	<p>Nie. W naborze w 2023 r. będzie można ubiegać się o pomoc na operacje dotyczące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) produkcji rolnej lub produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami innymi niż ekologiczne (pomoc w wysokości 100 tys. zł) lub 2) produkcji ekologicznej lub produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami ekologicznymi (pomoc w wysokości 120 tys. zł).
18	<p>Jeśli prowadzę RHD i w ramach tego sprzedaję już produkty, to czy mogę się starać o dofinansowanie w wysokości 120 000 zł na dalszy rozwój przetwórstwa?</p>	<p>Nie. W I.10.5 nie wspiera się rozwoju już prowadzonej działalności w ramach RHD, sprzedaży bezpośredniej lub usług pośrednich. Wspiera się rozpoczynanie działalności w ramach K&D (krótkich łańcuchów dostaw) - pomoc wynosi 120 tys. zł.</p> <p>Warunek dotyczący rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania produktów rolnych na rynek w ramach K&D uznaje się za spełniony, jeżeli w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy rolnik nie był zarejestrowany we właściwym organie Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub Inspekcji Weterynaryjnej w związku z rozpoczęciem działalności w ww. zakresie.</p>
19	<p>Proszę o doprecyzowanie kwestii związanej z krótkimi łańcuchami dostaw. Z tekstu wytycznych wynika, że preferowany (np. poprzez wyższą dotację) jest kierunek związany z krótkimi łańcuchami dostaw i sprzedażą bezpośrednią ale wydaje się, że działania związane z samym przetwórstwem są wykluczone (możliwe jest przygotowanie do sprzedaży i sama sprzedaż ale przetwarzanie na poziomie gospodarstwa już nie).</p>	<p>W ramach K&D wspiera się m. in. RHD, a RHD obejmuje np. produkty przetworzone pochodzenia roślinnego.</p> <p>Wspiera się rozpoczynanie działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek - produkt rolny to produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędący produktem rybołówstwa.</p>
20	<p>Dlaczego nie wchodzi w grę hodowla psów rasowych?</p>	<p>W PS WPR określono, że działalność rolnicza to m.in.: wytwarzanie produktów rolnych, w tym w ramach paludikultury, przy czym produkty rolne oznaczają produkty wymienione w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), z wyjątkiem produktów rybołówstwa, a także bawełnę i zagajniki o krótkiej rotacji. Wytwarzanie produktów rolnych obejmuje hodowlę lub chów zwierząt do celów gospodarskich oraz uprawę lub hodowlę roślin.</p> <p>Zwierzę do celów gospodarskich to zwierzę utrzymywane w celu produkcji żywności, wełny, skór, futer lub do innych celów rolniczych. Kierując się takim podejściem wykluczono niektóre działy specjalne.</p>
21	<p>Czy dla ubiegania się o wsparcie wymagane jest obywatelstwo polskie czy o pomoc mogą starać się osoby posiadające obywatelstwo innych państw UE?</p>	<p>O pomoc może ubiegać się rolnik - osoba fizyczna lub prawna bądź grupa osób fizycznych lub prawnych, bez względu na status prawny takiej grupy i jej członków w świetle prawa krajowego, których gospodarstwo jest położone na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, oraz które prowadzą działalność rolniczą.</p> <p>Nie określa się warunku dot. obywatelstwa.</p>
22	<p>Czy jest informacja doprecyzowująca formy współpracy za które przyznaje się 3 punkty?</p>	<p>Tak, doprecyzowanie jest w wytycznych szczegółowych dot. I.10.5.</p> <p>Przez udział w zorganizowanych formach współpracy rozumie się członkostwo w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) grupie producentów rolnych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw lub 2) organizacji producentów w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych lub ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych, lub w organizacji producentów owoców i warzyw w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu.
23	<p>Czy 2 punkty za kryterium wyboru dotyczące szkoleń przysługuje za każde szkolenie czy jest to łączna liczba punktów w tej kategorii?</p>	<p>Za kryterium wyboru dot. udziału w szkoleniu związanym z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie przyznaje się 2 punkty (max. 2 pkt niezależnie od liczby szkoleń).</p>

24	Czy osoba, która w przyszłym roku przechodzi na emeryturę rolniczą nie zbywając gospodarstwa może starać się o RMG?	Generalnie, planowane przejście rolnika na emeryturę rolniczą nie wyklucza go z możliwości ubiegania się o pomoc w omawianej interwencji, ale należy pamiętać o zobowiązaniach wynikających z przyznanej pomocy. Warunkiem przyznania pomocy (zawarcia umowy o przyznaniu pomocy) jest m. in. to, że rolnik prowadzi działalność rolniczą. Pomoc można wypłacić (dotyczy obu rat pomocy), jeżeli beneficjent prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie, w którym rozpoczął realizację (dot. I raty pomocy) albo zrealizował (dot. II raty pomocy) operację. A zatem, jeżeli jest spełniony ten warunek, tj. w gospodarstwie jest prowadzona działalność rolnicza, to pomoc może być przyznana i wypłacona. Po wypłacie pomocy rolnik jest zobowiązany do zapewnienia trwałości operacji, tj. a) niezaprzestania działalności produkcyjnej, b) nieprzeniesienia prawa własności, posiadania rzeczy nabytych w związku z realizacją operacji, niedokonywania zmiany sposobu ich wykorzystania, c) niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji do końca okresu związania celem.
25	Czy składanie wniosków będzie odbywało się jak przy KPO?	W tej interwencji złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność oraz ich zmiana lub wycofanie, a także wymiana korespondencji, wykonywanie innych czynności dotyczących postępowania oraz zawieranie umów o przyznaniu pomocy odbywa się za pomocą systemu IT (system teleinformatyczny ARiMR).
26	Czy remont stodoły przeznaczonej do magazynowania produktów rolnych może być kosztem kwalifikowalnym ?	Nie ma określonej, zamkniętej listy inwestycji, które można realizować. Pomoc przyznaje się na operację zapewniającą zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze: 1) produkcji rolnej lub produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami innymi niż ekologiczne lub 2) produkcji ekologicznej lub produkcji ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi, lub 3) rozpoczęcia działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaży bezpośredniej lub dostaw bezpośrednich). Przez restrukturyzację rozumie się zmiany w gospodarstwie, które prowadzą do zwiększenia orientacji rynkowej gospodarstwa oraz są dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa. Pomoc przyznaje się na operację obejmującą wyłącznie inwestycje związane bezpośrednio z obszarem wsparcia, którego dotyczy operacja. Dla interwencji inwestycyjnych zaprogramowanych zgodnie z art. 73 rozporządzenia (UE) nr 2021/2115 oraz finansowanych w formie dotacji określono wykaz kosztów niekwalifikujących się do wsparcia (w wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach PS WPR oraz uzupełniony w wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach PS WPR dla interwencji I.10.5). Za niekwalifikowalny uznaje się koszt remontu budynków lub budowli, jeśli nie jest połączony z ich modernizacją.
27	Czy rolnik może sam sobie wypełnić wniosek i biznesplan w PUE?	Tak. Wnioskodawca może wypełnić dokumenty aplikacyjne samodzielnie i złożyć je za pomocą systemu teleinformatycznego ARiMR. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność oraz ich zmiana lub wycofanie a także wymiana korespondencji, wykonywanie innych czynności dotyczących postępowania oraz zawieranie umów o przyznaniu pomocy odbywa się za pomocą systemu informatycznego. Istnieje też możliwość ustanowienia pełnomocnika lub przedstawiciela, którzy będą reprezentować Wnioskodawcę.
28	Jak wygląda proces wskazania pełnomocnika?	Rolnik wyznacza w PUE pełnomocnika oraz określa zakres pełnomocnictwa (wprowadza imię, nazwisko, pesel, zakres pełnomocnictwa). Wskazanie pełnomocnika przez wnioskodawcę będzie wiązało się z wpisaniem przez wnioskodawcę numeru PESEL pełnomocnika w PUE ARiMR. Pełnomocnik loguje się do PUE i po zalogowaniu widzi, w ramach których spraw został wyznaczony jako pełnomocnik.
29	Czy istnieje możliwość integracji powiadomień PUE z EZD PUW, podobnie do ePUAP?	Na tę chwilę taka funkcjonalność nie jest przewidywana.
30	Czy osoby, które mają dostęp do eWnioskuPlus jako doradca nie będą musiały ujawniać nr PESEL?	Wskazanie pełnomocnika przez wnioskodawcę będzie w każdym przypadku wiązało się z wpisaniem przez wnioskodawcę numeru PESEL pełnomocnika w PUE ARiMR. Posiadanie przez doradcę konta w eWniosek Plus nie zwalnia z tego obowiązku (w przypadku chęci ustanowienia pełnomocnika).
31	Jeżeli rolnik ma UR ekologiczne, a produkcję zwierzęcą konwencjonalną i chce sfinansować inwestycję dotyczącą bydła (konwencja), to czy dostanie 4 punktu za ekologię i czy może dostać 2 punkty za szkolenia związane z prowadzeniem działalności ekologicznej?	Punkty są przyznawane, jeżeli zawarta w biznesplanie koncepcja zmian strukturalnych w gospodarstwie przewiduje produkcję objętą systemem jakości, za który mają zostać przyznane punkty. Oznacza to, że jeżeli opisana w biznesplanie koncepcja zmian strukturalnych w gospodarstwie (służących zwiększeniu orientacji rynkowej gospodarstwa, w tym zmiany w zakresie wzrostu wartości sprzedaży produktów rolnych) nie obejmuje produkcji objętej danym systemem jakości, wówczas punkty za dany system nie są przyznawane. Analogicznie w przypadku szkoleń, które powinny być związane z koncepcją zmian w gospodarstwie i z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie.
32	Czy jest akceptowany wzrost wartości gospodarstwa poprzez zwiększenie pogłowia zwierząt lub powiększenie areалу gospodarstwa? Czy musi być to wzrost poprzez sprzedaż produktów w ramach RHD?	Drugą ratę pomocy wypłaca się, jeżeli beneficjent w wyniku realizacji operacji osiągnął w roku docelowym i udokumentował wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie, w tym żywności w ramach KŁD, co najmniej o 30% w stosunku do ustalonego dla gospodarstwa przychodu bazowego i nie mniej niż na poziomie odpowiadającym równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP. A zatem, jeżeli operacja dot. rozpoczęcia działalności w ramach RHD wzrost powinien być osiągnięty poprzez sprzedaż produktów w ramach RHD. Jeżeli operacja dotyczy produkcji rolnej lub produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie wzrost wartości sprzedaży powinien być osiągnięty poprzez sprzedaż w dowolny sposób (ale udokumentowany). Tym niemniej, zarówno w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), jak również w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, przewidziane są interwencje, w ramach których będzie można ubiegać się o pomoc na rozwój już prowadzonej działalności w ramach RHD.
33	Czy dobrze rozumiem, że beneficjentem w tym naborze może być tylko rolnik? Małżonek rolnika jest wykluczony z wnioskowania?	O pomoc może ubiegać się rolnik (osoba fizyczna lub prawna itp.), którego gospodarstwo jest położone na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz który prowadzi działalność rolniczą. Pomoc może być przyznana osobie, która spełnia warunki do jej przyznania - określone w regulaminie naboru wniosków o przyznanie pomocy. Pomoc może być wypłacona tylko raz w okresie realizacji PS WPR na rolnika i na gospodarstwo. W przypadku współposiadania gospodarstwa pomoc może być wypłacona tylko raz na dane gospodarstwo.
34	Jeżeli rolnik nie będzie uczestniczył w systemach jakości oraz w zorganizowanych formach współpracy a powierzchnia UR nie leży w obszarze ONW to nie uzbieramy minimalnej liczby punktów?	Nie, 2 punkty za szkolenie to za mało aby uzyskać minimalną liczbę punktów uprawniającą do przyznania pomocy, tj. 3 punkty.
35	Czy składając wniosek rolnik już musi uczestniczyć w systemie jakości ? Czy może dopiero zadeklarować to uczestnictwo?	Punkty za uczestnictwo w systemach jakości przyznaje się, jeżeli rolnik uczestniczy w systemie jakości (co najmniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy) lub zobowiąże się do uczestnictwa w systemie jakości (uczestnictwo przed złożeniem wniosku o wypłatę pierwszej raty pomocy). A zatem może otrzymać punkty, jeśli zadeklaruje, że przystąpi do systemu jakości. Na etapie weryfikacji dokumentacji dot. wypłaty I raty będzie sprawdzane, czy rolnik zrealizował tę swoją deklarację. Uczestnictwo w systemach jakości musi być potwierdzone ważnym certyfikatem lub świadectwem jakości.
36	Czy wniosek ma kontrolę kompletności wypełnienia?	Tak. System przewiduje kontrolę kompletności wniosku.
37	Czy osoby, które są w działach specjalnych produkcji rolnej będą mogły korzystać z tego działania, jednocześnie nie składają wniosku obszarowego, ponieważ nie mają 1 ha fizycznego?	Tak - gospodarstwo to wszystkie składniki wykorzystywane do działalności rolniczej i zarządzane przez rolnika, znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Gospodarstwo powinno posiadać odpowiednią wielkość ekonomiczną. Zatem, z pomocy skorzystać mogą również rolnicy prowadzących produkcję w ramach działów specjalnych oraz nie posiadających 1 ha UR w momencie składania wniosku o przyznanie pomocy.
38	Czy można skorzystać z tego działania nie mając zakończonego działania Restrukturyzacja małych gospodarstw PROW 2014-2020, z którego wcześniej rolnik korzystał?	Tak.
39	Czy działki i uprawy będą się zaciągać z PUE?	Nie. Na chwilę obecną system nie przewiduje możliwości zaciągania działek i upraw z PUE. Zmiany wprowadzane do systemu IACS PLUS uniemożliwiają udostępnienie funkcjonalności importu danych o działkach i uprawach na cele bieżącego naboru. Ta funkcjonalność importu działek i upraw będzie dostępna w kolejnych naborach wniosków.
40	Czy samochód dostawczy może być przedmiotem inwestycji?	Nie. W tej interwencji nie wspiera się zakupu środków transportu, z wyłączeniem pojazdów przeznaczonych do produkcji rolnej.
41	Czy grunty na ONW muszą być własnością rolnika czy tylko użytkowane?	Bierze się pod uwagę UR wchodzące w skład gospodarstwa w roku wyjściowym (nie tylko te, które są własnością rolnika).
42	Który to jest rok docelowy?	Rok docelowy to ostatni rok kalendarzowy, w którym realizowany jest biznesplan. Biznesplan można realizować nie dłużej niż 3 lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym (roku składania wniosku).
43	Czy aplikacja pozwoli na import danych z wniosku obszarowego w zakresie działek i upraw?	Zmiany wprowadzane do systemu IACS PLUS uniemożliwiają udostępnienie funkcjonalności importu danych o działkach i uprawach na cele bieżącego naboru. Ta funkcjonalność importu działek i upraw będzie dostępna w ramach kolejnych naborów.
44	Stan średnioroczny w przypadku zwierząt - jaki okres się uwzględnia?	Stan średnioroczny powinien być wyliczony biorąc pod uwagę cały rok kalendarzowy (od 01.01 do 31.12).
45	Czy aplikacja pozwoli na import danych z IRZ?	Nie. Na chwilę obecną aplikacja nie przewiduje możliwości importu danych z IRZ. Zmiany wdrażane do systemów ARiMR uniemożliwiają obecnie udostępnienie funkcjonalności importu danych z IRZ na cele bieżącego naboru. Funkcjonalność importu danych będzie dostępna w ramach kolejnych naborów.

46	Czy cena jednostkowa ma być taka sama w każdym kolejnym roku?	Nie. Biznesplan może przewidywać jej wzrost, o ile jest to uzasadnione i wynika z analizy rynku i planu marketingowego.
47	Czy obowiązują w RMG jakieś zasady doboru maszyn jak w PROW 2014-2020?	Na chwilę obecną nie jest planowane udostępnienie instrukcji dotyczącej zasad doboru maszyn.
48	Co w przypadku gospodarstw, które będą powiększać wielkość użytków rolnych ze środków własnych w okresie realizacji RMG? Czy wykazujemy tylko większą sprzedaż bez wskazywania, że wynika to ze zwiększenia areалу?	Zwiększenie areалу gospodarstwa powinno wiązać się z dokonaniem zmiany w biznesplanie dotyczącej zakupu nowego użytku rolnego, nawet jeżeli ww. UR nie został sfinansowany z interwencji "Rozwój małych gospodarstw". Wzrost sprzedaży zaplanowany w biznesplanie powinien w sposób uzasadniony wynikać z analizy rynku i planu marketingowego i nie musi bezwzględnie wynikać ze zwiększonego areалу upraw. Zwiększenie areалу upraw nie jest wymagane jako źródło wzrostu przychodu ze sprzedaży produktów rolnych.
49	Czy zakup komputera oraz licencji oprogramowania MS Office niezbędnego do pracy na narzędziu do rachunkowości jest kosztem kwalifikowalnym. Niestety format narzędzia do rachunkowości wymusza wykorzystanie oprogramowania jednego producenta tj. firmy Microsoft w odpowiedniej wersji (w produktach konkurencji i pakietach bezpłatnych makra mogą nie działać prawidłowo).	Wspierane są inwestycje materialne i niematerialne służące do prowadzenia produkcji rolnej, w tym ekologicznej, i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie lub rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD. ARiMR dokona oceny powiązania inwestycji z zakresem operacji określonym w biznesplanie.
50	Kto ma wypełniać narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa - rolnik czy doradca?	Rolnik jest zobowiązany do prowadzenia w gospodarstwie co najmniej ewidencji przychodów i rozchodów przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa, dostępnego na stronie internetowej ARiMR, chyba że jest zobowiązany do prowadzenia księgi rachunkowej, księgi przychodów i rozchodów lub książki wpływów i wydatków prowadzonej w gospodarstwie w ramach Polskiego FADN. Rolnik może korzystać ze wsparcia doradcy. Może również zlecić wypełnianie narzędzia innej osobie, jednak to on odpowiada za poprawność wprowadzanych informacji.
51	Gdzie rolnik będzie mógł uzyskać informacje w zakresie obsługi narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa?	Narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa wraz z informacjami dotyczącymi jego wypełniania jest dostępne na stronie internetowej IERiGŻ-PIB pod linkiem www.ierigz.waw.pl/narzedzie/
52	Czy za udział w szkoleniu z obsługi Narzędzia do oceny gospodarstwa będą przyznane punkty?	Nie. Punkty za kryterium wyboru dotyczące szkolenia mogą być przyznane, jeżeli szkolenie będzie związane z zakresem operacji.
53	Gdzie można znaleźć narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa?	Narzędzie zostało udostępnione na stronie internetowej IERiGŻ-PIB pod linkiem www.ierigz.waw.pl/narzedzie/
54	Kiedy może być nowy kalkulator wielkości ekonomicznej?	Biznesplan - załącznik do wniosku o przyznanie pomocy - posiada wbudowaną funkcjonalność wyliczania wielkości ekonomicznej. Jest udostępniony na PUE ARiMR. Ponadto wielkość ekonomiczną gospodarstwa można obliczyć w narzędziu do oceny ekonomicznej gospodarstwa - dostępnym na stronie IERiGŻ: www.ierigz.waw.pl/narzedzie/ Na stronie internetowej CDR są dostępne narzędzia pomocnicze opracowane na potrzeby szkoleniowe i dotyczące PS WPR - w tym m.in. narzędzie do wyliczenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa. Wynik otrzymany przy pomocy tego narzędzia ma charakter poglądowy.
55	Czy przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa ziemniak z przeznaczeniem na frytki ma być zakwalifikowany jako jadalny czy przemysłowy?	Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa ziemniaki z przeznaczeniem na frytki powinny być zakwalifikowane jako ziemniaki jadalne.
56	Czy rolnik by skorzystał z rozwoju małych gospodarstw musi wykazać fakturę na min 5 tys złotych?	W celu ustalenia przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie na poziomie co najmniej 5 tys. zł uwzględnia się przychód udokumentowany fakturą VAT lub fakturą VAT RR, wydrukiem paragonu fiskalnego kas rejestrujących, umową kupna-sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu lub informacją z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o której mowa w art. 20 ust. 1e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
57	Czy wykopanie stawu w celu nawodnienia sadu może być kosztem kwalifikowanym ?	Nie ma określonej, zamkniętej listy inwestycji, które można realizować. Pomoc przyznaje się na operację zapewniającą zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze: 1) produkcji rolnej lub produkcji rolnej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami innymi niż ekologiczne lub 2) produkcji ekologicznej lub produkcji ekologicznej i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi, lub 3) rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaży bezpośredniej lub dostaw bezpośrednich). Przez restrukturyzację rozumie się zmiany w gospodarstwie, które prowadzą do zwiększenia orientacji rynkowej gospodarstwa oraz są dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa. Pomoc przyznaje się na operację obejmującą wyłącznie inwestycje związane bezpośrednio z obszarem wsparcia, którego dotyczy operacja. Dla interwencji inwestycyjnych zaprogramowanych zgodnie z art. 73 rozporządzenia (UE) nr 2021/2115 oraz finansowanych w formie dotacji określono wykaz kosztów niekwalifikujących się do wsparcia (w wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach PS WPR oraz uzupełniony w wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach PS WPR dla interwencji I.10.5). Nie kwalifikują się do wsparcia koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody.
58	Czy zwiększenie wielkości ekonomicznej w roku docelowym może być zrealizowany przez dzierżawę gruntów w obrocie prywatnym?	Odpowiednia wielkość ekonomiczna gospodarstwa w roku wyjściowym jest warunkiem przyznania pomocy. To, jak się ją ustala, określono w wytycznych szczegółowych dot. I.10.5. Nie ma zobowiązania dot. wielkości ekonomicznej w roku docelowym.
59	Czy na wzrost wartości sprzedaży jest 3 lata?	Beneficjent powinien udokumentować wzrost wartości sprzedaży produktów rolnych w roku docelowym (ostatni rok kalendarzowy, w którym jest realizowany biznesplan). A realizacja biznesplanu powinna nastąpić w okresie nie dłuższym niż 3 lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym (rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy). To od beneficjenta zależy czy będzie realizował biznesplan i wypełni zobowiązania, w tym do wzrostu wartości sprzedaży w ciągu 3 lat czy krócej.
60	W jaki sposób rolnik ma wykazać wzrost sprzedaży o 30% w przypadku niskich cen, jak obecnie na rynku zbóż, czy malin?	Interwencja jest skierowana do podmiotów, które chcą realizować swój pomysł na poprawę orientacji rynkowej gospodarstwa - mierzonej wzrostem wartości sprzedaży produktów rolnych. Jeżeli operacja została zrealizowana prawidłowo a warunek wzrostu wartości sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie nie został osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na przychody gospodarstwa rolnik nie miał możliwości złagodzić, pomoc nie będzie podlegała zwrotowi.
61	Czy są w tej interwencji inwestycje punktowane ?	W interwencji 10.5 kryteria wyboru nie dotyczą konkretnych inwestycji. Punkty przyznaje się za: - produkcję w systemach jakości, - udział w zorganizowanych formach współpracy, - gospodarstwo, w którym co najmniej 50% gruntów użytkowanych przez to gospodarstwo znajduje się na ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II, - udział w szkoleniach związanych z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie.
62	Kiedy będzie ogłoszony nabór wniosków o przyznanie pomocy?	Ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy będzie podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej ARiMR nie później niż 14 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia terminu składania wniosków. Informacja o terminie naboru wniosków jest podana w harmonogramie https://www.gov.pl/web/arimr/harmonogram-naborow-wnioskow-o-pryznanie-pomocy-w-2023-r-w-ramach-planu-strategicznego-dla-wspolnej-polityki-rolnej-na-lata-2023-2027
63	Czy rolnicy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży produktów rolnych mogą skorzystać z interwencji? Jakie będą limity sprzedaży z ha bo będą sytuacje że rolnik kupi z rynku hurtowego i sprzeda w detalu?	Pomoc jest dla rolników i może dotyczyć: 1) produkcji rolnej lub produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami innymi niż ekologiczne lub 2) produkcji ekologicznej lub produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie metodami ekologicznymi, lub 3) rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie). Wzrost wartości sprzedaży - jedno ze zobowiązań - ma być osiągnięty ze sprzedaży produktów wytwarzanych w gospodarstwie rolnika a nie kupionych na rynku.
64	Jaka jest min. liczba punktów do uzyskania, czy jest taka?	Pomoc nie może być przyznana, jeżeli wnioskodawca uzyskał mniej niż 3 punkty.
65	Czy wszystkie strefy onw będą liczone do punktacji za kryterium wyboru dot. ONW?	Nie. Punkty (2 punkty) przyznaje się, jeżeli co najmniej 50% powierzchni UR wchodzących w skład gospodarstwa w roku wyjściowym znajduje się na ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II (w których co najmniej 50% powierzchni UR znajduje się powyżej 350 m n.p.m.).
66	Skoro w roku składania wniosku o płatność drugiej raty trzeba spełnić wymóg wzrostu wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie co najmniej o 30 %, ale nie mniej niż minimalne wynagrodzenie, to czy gospodarstwo o wielkości ekonomicznej 3 tys. euro się kwalifikuje?	Pomoc skierowana jest do rolników posiadających gospodarstwo rolne o wielkości ekonomicznej poniżej 25 tys. euro i może być przyznana, jeżeli są spełnione warunki przyznania pomocy (podmiotowe, przedmiotowe, minimum punktów za kryteria wyboru operacji). Interwencja jest skierowana do podmiotów, które chcą realizować swój pomysł na poprawę orientacji rynkowej gospodarstwa - mierzonej wzrostem wartości sprzedaży produktów rolnych.

67	Czy w tej interwencji w biznesplanie ceny mają być na stałym poziomie, czy nie wspiera się środków transportu i pszczelarzy?	1. Jeżeli wnioskodawca przewiduje, że ceny produktów rolnych nie wzrosną (w oparciu o produkcję których zaplanowany jest wzrost orientacji rynkowej gospodarstwa) wówczas, żeby został osiągnięty wzrost wartości sprzedaży, należy ilościowo zwiększyć sprzedaż produktów rolnych. Niemniej jednak, zakłada się, że wzrost orientacji rynkowej gospodarstwa zostanie osiągnięty m. in. poprzez: poprawę jakości produkcji czy też zwiększenie wartości dodanej produktu, co w wielu przypadkach powinno wpłynąć na możliwość sprzedaży produktu po wyższej cenie. 2. W tej interwencji nie wspiera się zakupu środków transportu, z wyłączeniem pojazdów przeznaczonych do produkcji rolnej. 3. Produkcja pszczelarska nie jest wykluczona, natomiast w celu zapewnienia demarkacji w tej interwencji nie wspiera się zakupu sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej wspieranych w ramach interwencji w sektorze pszczelarskim, o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115. Analogicznie, w celu zapewnienia demarkacji, w tej interwencji pomoc nie dotyczy działań/inwestycji realizowanych w ramach Programu Operacyjnego wspieranego ze środków UE w ramach interwencji sektorowych (o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115) - w przypadku rolników będących członkami organizacji producentów (realizującej ten Program Operacyjny).
68	Nie będąc w ekologii lub na terenach podgórszych będzie trudno uzyskać dofinansowanie. Punkty będzie można zdobyć tylko za system jakości i szkolenia?	Celem kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowania wsparcia zgodnie z celem interwencji. Na podstawie zidentyfikowanych potrzeb dla tej interwencji, produkcja w systemach jakości oraz udział w zorganizowanych formach współpracy są wiodącymi zagadnieniami przy wyborze operacji do przyznania pomocy.
69	Czy zakup kasy fiskalnej może być rozwiązaniem dla rolników sprzedających na targowiskach i w gospodarstwach?	Tak.
70	Czy rolnik może zwiększyć dzierżawy w okresie docelowym np. krótkoterminowe?	Tak.
71	Czy przychody z agroturystyki są brane pod uwagę w obliczeniu przychodu w roku docelowym i czy pomoc w ramach tego działania może być przeznaczona na rozwój/rozpoczęcie działalności agroturystycznej?	Nie.
72	Po co rejestrować kwoty VAT w narzędziu do oceny ekonomicznej gospodarstwa skoro liczy się sprzedaż brutto a nie netto?	Narzędzie służy głównie ocenie ekonomicznej. Z tego powodu konieczne jest wyodrębnienie wartości netto i wartości podatku.
73	Czy w interwencji mogą brać udział też małe gospodarstwa o wartości ekonomicznej nawet 2000 Euro czy nawet jak mają 2 ha?	Tak. Przed podjęciem decyzji o ubieganiu się o pomoc w ramach I.10.5 Rozwój małych gospodarstw należy zapoznać się z warunkami ubiegania się o przyznanie pomocy oraz zobowiązaniami, które trzeba spełnić na etapie wniosku o płatność pierwszej raty, drugiej raty oraz do końca okresu związania celem.
74	Wskazane byłoby podanie choćby kilku przykładów na realizację tej interwencji.	Wskazanie pomysłów na realizację operacji zależy od sytuacji konkretnego gospodarstwa. Pomocnym może być przeanalizowanie poszczególnych sekcji biznesplanu (w tym planu marketingowego).
75	Rolnik, który w tym roku, w tegorocznym naborze złożył dokumenty z działania Modernizacja gospodarstw rolnych (PROW 2014-2020) chciałby skorzystać z Rozwoju małych gospodarstw PS WPR. W PROW-ie, rolnik najpierw mógł przystąpić do RMG a dopiero później do Modernizacji. Proszę mi powiedzieć czy rolnik w tym roku, może przystąpić do Rozwoju małych gospodarstw, jeśli co dopiero złożył wniosek do Modernizacji?	Rolnik, który korzysta/skorzystał z Modernizacji gospodarstw rolnych PROW 2014-2020, może ubiegać się o wsparcie w ramach Rozwoju małych gospodarstw PS WPR, jeśli spełnia warunki dostępu, w tym warunek dotyczący wielkości ekonomicznej gospodarstwa (poniżej 25 tys euro). W odniesieniu do PROW 2014-2020 należy wyjaśnić, że posiadacze gospodarstw o wielkości ekonomicznej poniżej 13 tys. euro mogli ubiegać się o wsparcie w ramach operacji typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw”, zaś producenci rolni, których gospodarstwa osiągnęły próg 13 tys. euro wielkości ekonomicznej, mogli ubiegać się o pomoc w ramach instrumentu „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Należy podkreślić, iż zgodnie z zasadą komplementarności celem ukierunkowania pomocy w ramach ww. instrumentów wsparcia było ich wzajemne uzupełnianie się, dlatego też rolnik, który skorzystał ze wsparcia w ramach „Restrukturyzacji małych gospodarstw” PROW 2014-2020 (i zwiększył wielkość ekonomiczną swojego gospodarstwa) mógł kontynuować rozwój gospodarstwa ubiegając się o pomoc na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” 2014-2020.
76	Zobowiązaniem beneficjenta będzie wzrost wartości sprzedaży brutto o co najmniej 30% i nie mniej niż minimalna płaca. Co w sytuacji gdy ceny na rynku płodów rolnych są niestabilne i w kolejnych latach przy założonych cenach brutto sprzedaży rolnik nie osiągnie tej wymaganej wartości sprzedaży (z powodu niższych cen sprzedaży niż zakładaliśmy w biznesplanie) lub np. innych czynników jak spadek plonów w wyniku niekorzystnych warunków atmosferycznych czy innych zjawisk kłeszkowych?	Jeżeli operacja została zrealizowana prawidłowo a warunek wzrostu wartości sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie nie został osiągnięty ze względu na czynniki zewnętrzne, których negatywnego wpływu na przychody gospodarstwa rolnik nie miał możliwości złagodzić, pomoc nie będzie podlegała zwrotowi.
77	Czy beneficjent może aplikować o mniejszą kwotę premii niż 100 tys. zł?	Nie, pomoc jest przyznawana w formie płatności ryczałtowej.
78	Czy można kupować ziemię rolniczą, założyć sad?	Nie. Dla interwencji inwestycyjnych zaprogramowanych zgodnie z art. 73 rozporządzenia (UE) nr 2021/2115 oraz finansowanych w formie dotacji (np. I.10.5 Rozwój małych gospodarstw) określono wykaz kosztów niekwalifikujących się do wsparcia (w wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach PS WPR oraz uzupełniony w wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach PS WPR dla interwencji I.10.5). W I.10.5 za niekwalifikowalny uznaje się koszt: zakupu nieruchomości, zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń.
79	Czy w ramach programu Rozwój małych gospodarstw rolnik może otrzymać dotację na samochód dostawczy, do przewożenia warzyw ze szklarni?	Nie. Nie wspiera się zakupu środków transportu, z wyłączeniem pojazdów przeznaczonych do produkcji rolnej.
80	Czy w ramach Rozwoju małych gospodarstw gospodarstwo posiadające 100% TUZ, niemające zwierząt, które zgłosiło się do certyfikacji Rolnictwo ekologiczne i otrzymało certyfikat otrzyma 5 punktów?	Za uczestnictwo w unijnym systemie jakości rolnictwo ekologiczne można otrzymać 4 punkty, pod warunkiem objęcia tym systemem co najmniej 50 % powierzchni UR tego gospodarstwa. Punkty są przyznawane, jeżeli: 1) zawarta w biznesplanie koncepcja zmian strukturalnych w gospodarstwie przewiduje produkcję objętą systemem jakości, za który mają zostać przyznane punkty; 2) rolnik uczestniczy w systemie jakości lub zobowiąże się do uczestnictwa w systemie jakości przed dniem złożenia WOP I. Uczestnictwo w systemie jakości musi być potwierdzone ważnym certyfikatem lub świadectwem jakości.
81	Co oznacza sformułowanie "minimalne wynagrodzenie", czy chodzi o kwotę brutto czy netto?	Minimalne wynagrodzenie w roku, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy, ustala się jako iloczyn minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu, w którym rozpoczął się nabór WOPP, przez liczbę 12. Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2023 r. określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. (Dz. U. poz. 1952). Od 1 lipca 2023 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 3600 zł.
82	Czy jako "inwestycje budowlane" można rozumieć szklarnie, piwniczki ziemne, tunel foliowy czy pawilon handlowy?	Inwestycja budowlana to inwestycja polegająca na budowie, przebudowie budynku lub budowli w rozumieniu przepisów prawa budowlanego lub remoncie połączonym z modernizacją budynku lub budowli. Pomoc przyznaje się na operację dot. bezpośrednio obszaru wsparcia, na który przyznana jest pomoc - w tym przypadku - rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie).
83	Czy z dotacji można kupić materiały reklamowe?	Nie.
84	Jeżeli rolnik planuje realizować integrowaną produkcję roślin, to w którym roku ostatecznie musi rozpocząć jej realizację- czy w trzecim roku czy od razu po otrzymaniu I raty pomocy?	Punkty przyznaje się za uczestnictwo lub planowane uczestnictwo w systemach jakości. Punkty są przyznawane, jeżeli: 1) zawarta w biznesplanie koncepcja zmian strukturalnych w gospodarstwie przewiduje produkcję objętą systemem jakości, za który mają zostać przyznane punkty; 2) rolnik uczestniczy w systemie jakości lub zobowiąże się do uczestnictwa w systemie jakości przed dniem złożenia WOP I. Uczestnictwo w systemie jakości musi być potwierdzone ważnym certyfikatem lub świadectwem jakości. A zatem w przypadku gdy rolnik chce otrzymać punkty za uczestnictwo w systemach jakości to musi przystąpić do systemu jakości przed złożeniem WOP I.